

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 122 โรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ให้ข้อมูล ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ การสร้างความตระหนักให้แก่

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และชุมชน ให้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การประชุม สัมมนา บุคลากรทางการศึกษา ให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมาตรฐานสากล และการอบรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล

1.2 ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรมาตรฐานสากล การกำหนดเกณฑ์ การจบการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างชัดเจน และการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การจัดทำแผนการเรียนรู้สาระศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) อย่างชัดเจน

1.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการวางแผนจัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลากหลายตามสภาพจริง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การตรวจสอบความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลไปใช้ อย่างชัดเจน

2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำ คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าสูงมาค่าเฉลี่ยต่ำคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการของสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลอย่างชัดเจนการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และการจัดสรรงบประมาณ

สนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ให้กับบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงาน องค์กรในชุมชนได้รับทราบ

2.2 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้เฉพาะ สาระ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดสาระ IS 3 –การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) และการจัดทำแผนการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) อย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การกำหนดเป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานสากลอย่างเหมาะสม

2.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ การกำหนดข้อมูลการวิจัย การใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป การวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล อย่างชัดเจน และ อย่างต่อเนื่อง และการวางแผนจัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลากหลายตามสภาพจริง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การวิเคราะห์ความจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลอย่างเหมาะสม

3. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพที่เป็นโอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา ก่อนการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การวิเคราะห์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การศึกษานโยบาย แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรมาตรฐานสากล การจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งพื้นฐาน เพิ่มเติม และ สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- independent study) และการจัดทำแผนการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- independent study) อย่างชัดเจนนอกจากนี้ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ โดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่าง

4. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน

4.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนมากไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการนำบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากล และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

4.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้โดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภาณุภัทร จรัสอนุพิพัฒน์ (2554, หน้า 81) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำสาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานจากต้นสังกัดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การสร้างความตระหนักให้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และชุมชน ให้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล รองลงมาคือ การประชุม สัมมนา บุคลากรทางการศึกษา ให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมาตรฐานสากล และการอบรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 151) ที่ศึกษาเรื่องการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1-12 พบว่า โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร มีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเตรียมพร้อมสูงสุด คือ การสร้างความตระหนักให้แก่ ผู้บริหารครู นักเรียน ให้เห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ดังนั้น งบประมาณที่มีน้อย มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล

1.2 ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่

สอดคล้องกับหลักสูตรมาตรฐานสากล รองลงมาคือ การกำหนดเกณฑ์ การจบการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างชัดเจน และการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลอย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติณี แม้นญาติ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียน และเกณฑ์ การจบการศึกษาไว้อย่างชัดเจนทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดทำแผนการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) อย่างชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครู ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งนี้ เนื่องจากสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นเรื่องใหม่สำหรับทุกคน จึงควรวีการอบรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในสาระนี้อย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนชัย มีดี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากดังที่ วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545, หน้า 321 -323) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนกำหนดกิจกรรม การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และมีการตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดการทั้งในเรื่องของการบริหารงานวิชาการและการบริหารทั่วไป เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล รองลงมาคือ การวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการวางแผนจัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลากหลายตามสภาพจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และครูได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีทักษะการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ครูมีความชัดเจนในแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากลดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2546, หน้า 33) ได้กล่าวไว้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดวางแผนเกี่ยวกับการใช้

หลักสูตร ดังนี้ การเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียน จะต้องศึกษาว่า จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนครั้งนี้มีเป้าประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชนเพียงใด ทางโรงเรียนมีความพร้อมต่อการนำหลักสูตรมาปรับใช้อย่างไรบ้าง การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะทำโดยวิธีใด การวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบและมีขั้นตอน จะทำให้การใช้หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่าย

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตรวจสอบความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลไปใช้อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อได้จัดการอบรมความรู้ให้แก่ครูในหลายๆ รูปแบบแล้ว ผู้บริหารจึงมีความเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้ด้วยความต้องการ การตรวจสอบความพร้อมจึงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้าน มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนศักดิ์ เปาวิก (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยโดยเฉพาะในด้านการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ขาดการการอบรมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางการดำเนินงานให้ถือปฏิบัติ และเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ด้วยตนเอง ย่อมจะต้องมีปัญหาอยู่บ้างเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริญญาศักดิ์ เอกเพชร (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาของรัฐสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเป็นงานที่สำคัญมาก ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และอนุกรรมการของสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตร มีการจัดทำระบบสารสนเทศ และมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตัวอย่างเพียงพอซึ่ง

โรงเรียนอาจจะมีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมไม่เพียงพอ ที่จะจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเพียงพอและประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพนั้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรจำเป็นที่จะต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจน

ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะโรงเรียนต้องทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลทุกฝ่าย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ มีความแตกต่างกันทั้งฐานะ ระดับอายุและความรู้ หากโรงเรียนได้ทำการประชาสัมพันธ์อย่างดี มีความเข้าใจ จะทำให้เกิดความร่วมมือกัน อย่างเข้มแข็งจริงจัง ก็จะมีส่วนช่วยให้บรรยากาศในโรงเรียนมีความราบรื่น เรียบร้อย การประชาสัมพันธ์ต้องทำทั้งกับผู้ร่วมงานภายในและผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกด้วย

2.2 ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธนศักดิ์ เปาริก (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ มีการจัดทำโครงสร้างรายวิชาประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ เฉพาะสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดสาระ IS 3 –การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social service activity) และการจัดทำแผนการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS- Independent study) อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำโครงสร้างรายวิชา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นเรื่องใหม่ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และขาดการอบรมด้านการเขียนแผนการเรียนรู้ทำให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติ

ส่วนข้อที่มีค่าต่ำคือ การกำหนดเป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานสากลอย่างเหมาะสมทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดวิสัยทัศน์เป็นเรื่องใหม่ ครูจึงขาดความมั่นใจในการจัดทำ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้ได้รับความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรค่อนข้างน้อย การกำหนดวิสัยทัศน์จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และความร่วมมือของชุมชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้เรียน ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษามองและคาดการณ์ว่า จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตที่จะมีผลต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การศึกษาค้นคว้าและการติดตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ร่วมกันใน

การกำหนดงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการและการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชนและส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษาเพื่อปฏิบัติงานที่เหมาะสมและได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ

2.3 ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนศักดิ์ เปาริก (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกำหนดข้อมูลการวิจัยการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป รองลงมาคือ การวางแผนการนิเทศ กำกับติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และการวางแผนจัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลากหลายตามสภาพจริงอาจเป็นเพราะว่า ครูขาดความรู้ ความสนใจด้านการวิจัยการใช้หลักสูตร เนื่องจากครุมีภาระงานมาก จึงไม่มีเวลาพอที่จะศึกษาแนวทางการจัดวิจัยรวมทั้งการนิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตร ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการวัดและประเมินผลได้

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การวิเคราะห์ความจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลอย่างเหมาะสมทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ความจำเป็น ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ก่อนการจัดทำหลักสูตรซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติได้

3. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทวน เทียงเจริญ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดกลางมีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า ทั้งในเรื่อง สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ บุคลากรและงบประมาณสนับสนุน

4. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวารีย์ พงษ์ราศี (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตร ในภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางต่างมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรใกล้เคียงกัน สามารถแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ โรงเรียนต่างมีความรับผิดชอบสูง พยายามพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้โรงเรียนทั้ง 2 ขนาด มีปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียน มีสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาต่ำสุด ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความพร้อมและสามารถดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งอาจให้ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ช่วยในการส่งเสริมและเร่งรัดให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.3 โรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรมีนโยบายเร่งรัดสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีสภาพความพร้อมมากกว่ามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากลและนำไปใช้

1.4 โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรผลักดันให้โรงเรียนขนาดกลางเกิดความตระหนักในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และหาแนวทางแก้ไขในการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้กับทุกโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล